

Тернопільська обласна військова адміністрація
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової адміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка
Кафедра іноземних мов і методик їх навчання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із навчально-педагогічної роботи

М.Б. Боднар М.Б. Боднар
«31» *серпня* 2023 року

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014.02 Середня освіта (Німецька мова та зарубіжна література)

освітньо-професійна програма

Середня освіта (Німецька, англійська/польська мови та зарубіжна література)

Маруцько О.А., Чик Д.Ч., Сиротюк М.В., Кучер В.В., Яценюк Н.І., Завадський Ю.Р.
Програма атестаційного іспиту : [з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю
014.02 Середня освіта (Німецька мова та зарубіжна література) за освітньо-
професійною програмою магістра «Середня освіта (Німецька, англійська/польська мови
та зарубіжна література)»]. Кременець, 2023 р. 22 с.

Розробники:

Маруцько О.А, кандидат філологічних наук, доцент;
Чик Д.Ч., доктор філологічних наук, професор;
Сиротюк М.В., кандидат педагогічних наук, доцент;
Кучер В.В., кандидат філологічних наук, доцент;
Яценюк Н.І., кандидат педагогічних наук, доцент;
Завадський Ю.Р, кандидат філологічних наук, викладач.

Програма підсумкової атестації затверджена на засіданні кафедри іноземних мов і
методик їх навчання.

Протокол №1 від 31 серпня 2023 року.

Зав. кафедри

Кучер В.В.

© О. Маруцько, Д. Чик, М. Сиротюк, В. Кучер,
Н. Яценюк, Ю. Завадський, 2023 рік

© КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2023 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
1. Опис ОК.....	5
2. Структура та зміст іспиту.....	10
3.1. Перше завдання: усне повідомлення та бесіда з екзаменаторами на запропоновану тему німецькою мовою.....	10
3.2. Друге завдання: доповідь здобувача та обговорення з екзаменаторами питання з курсу «Історія зарубіжної літератури».....	10
3.3. Третє завдання: відповідь на питання з курсу «Методика навчання іноземної мови у закладах освіти».....	11
3.4. Четверте завдання: усне повідомлення та бесіда з екзаменаторами на запропоновану тему англійською/польською мовою.....	12
3.5. П'яте завдання: відповідь на питання з курсу «Загальнотеоретичний курс англійської мови»/«Загальнотеоретичний курс польської мови».....	13
4. Критерії оцінювання відповідей студентів.....	14
5. Список рекомендованих джерел.....	18

Пояснювальна записка

Підсумкова атестація є завершальною формою діагностики сформованості знань та навичок здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Німецька, англійська/польська мови та зарубіжна література) та має на меті контроль рівня сформованості теоретичних та практичних знань випускників-магістрів, а також їх готовності до реалізації професійних функцій вчителя німецької мови та зарубіжної літератури, викладача німецької мови та зарубіжної літератури закладу фахової передвищої, вищої освіти, а також вчителя англійської/польської мови в закладах середньої освіти.

Підсумкова атестація здійснюється у формах особистої презентації здобутих магістрантом компетентностей, які дозволяють визначити рівень досягнення програмних результатів навчання, а саме:

- рівень володіння практичними навичками користування німецькою мовою, що складають набуту в процесі навчання комунікативну компетенцію студентів-випускників;
- наявність у студентів-випускників знань про теоретичні засади навчання зарубіжної літератури
- володіння сукупністю сучасних методів та підходів до вивчення мови;
- рівень оволодіння знаннями англійської/польської мови;
- володіння знаннями з теоретичних дисциплін (згідно обраних здобувачами освітніх компонентів для присвоєння додаткової кваліфікації(англійської/польської мови)).

Для проведення іспиту організується екзаменаційна комісія. Комісія створюється щорічно наказом ректора.

До складання іспиту допускаються здобувачі ВО, які виконали усі вимоги навчального плану, зокрема програм з практичних та теоретичних курсів з навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом та ОП зазначеної спеціальності.

Програма підсумкової атестації призначена для здобувачів, які закінчують Академію за денною (стаціонарною) та заочною (дистанційною) формами навчання зі спеціальності 014.02 Середня освіта (Німецька мова та зарубіжна література) другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Атестаційний іспит проводиться іноземними мовами, що вивчаються, а також державною мовою.

1. Опис ОК

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна	
		Курс	
		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 60	Спеціальність: 014.02 Середня освіта (Німецька мова та зарубіжна література)	Семестр	
		3-й	3-й
	Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Німецька, англійська/польська мови та зарубіжна література)	Самостійна робота	
		60 год.	60 год.
			Форма підсумкової атестації
Освітній рівень: другий (магістерський)		Атестаційний іспит	

Підсумкова атестація спрямована на формування у здобувачів таких компетентностей:

Інтегральна компетентність. Здатність особи розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти, фахової передвищої освіти, вищої освіти, під час здійснення освітнього процесу, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність аналізувати, синтезувати, оцінювати, виявляти педагогічні проблеми і виробляти рішення щодо їх усунення. Набуття гнучкого способу мислення, який надає можливість розуміти проблеми й задачі та використовувати потрібну інформацію й методологію для їх обґрунтованого вирішення.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність до самостійного вивчення нових методів і форм роботи та використання новітніх педагогічних технологій у практичній діяльності, підвищення професійної майстерності.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, володіння навичками використання інформаційних і комунікаційних технологій у педагогічній діяльності.

ЗК4. Здатність до утвердження гуманістичних ідеалів, демократичних цінностей, мовного і культурного багатства України й інших країн; поцінування й повага до кроскультурного соціуму; здатність працювати в міжнародному інформаційному контенті.

ЗК5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Включає комунікаційні навички, включно із здатністю спілкуватися у сфері професійної діяльності.

ЗК7. Здатність до використання іноземних мов у професійній діяльності. Використання іноземної мови в обсязі тематики, зумовленої професійними проблемами. Застосовувати в різних ситуаціях знання іноземної мови.

ЗК8. Здатність до відповідальності за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди, володіння навичками міжособистісної взаємодії при вирішенні професійних завдань.

ЗК9. Здатність до прокладання й реалізації власної траєкторії навчання протягом життя, самостійного оволодіння новими знаннями.

ЗК10. Здатність планувати та управляти часом. Здатність до моделювання змісту навчання, форм і методів навчання, взаємозв'язку з іншими дисциплінами і майбутньою професійною діяльністю фахівців.

ЗК11. Здатність до ефективного етичного спілкування із суб'єктами взаємодії та в колективі (групі). Дотримання етичних принципів, здатність цінувати різноманіття та мультикультурність учасників освітнього процесу.

ЗК12. Здатність обмірковувати й оцінювати власну роботу. Розвиток сучасних пізнавальних навичок, пов'язаних з розвитком знань і творчістю.

Фахові компетентності (ФК):

СК1. Здатність до аналізу, співставлення, порівняння педагогічних явищ, формування сучасного педагогічного мислення.

СК2. Здатність використовувати теоретичні знання та практичні навички застосування комунікативних технологій, ораторського мистецтва та риторичної комунікації для здійснення комунікації англійською мовою у професійній сфері.

СК3. Здатність здійснювати ефективну організацію навчально-виховного процесу у закладі освіти, моделювання діяльності фахівця, цілеспрямовану діяльність із проєктування педагогічного процесу та окремих його складових відповідно до цілей, задач освіти та розробки нормативної, організаційної і навчально-методичної документації.

СК4. Знання сучасних методологічних засад предметної спеціалізації.

СК5. Здатність планувати та здійснювати власне наукове дослідження, присвячене суттєвій проблемі сучасної науки в галузі педагогіки, узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з розроблення актуальної проблеми державною та іноземною мовою.

СК6. Здатність володіти методикою аналізу навчально-виховної діяльності у закладах освіти, проведення педагогічної діагностики та моніторингу якості освіти та розробляти методичні матеріали, що використовуються в освітньому процесі.

СК7. Здатність продовжувати навчання та здійснювати професійну діяльність в іншомовному оточенні, ефективно застосовувати комунікативні технології в

спілкуванні з різними суб'єктами взаємодії, застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси та потреби інших.

СК8. Уміння застосовувати сучасні методики й освітні технології викладання іноземної мови та зарубіжної літератури (зокрема інформаційні) для забезпечення якості навчально-виховного процесу в закладах освіти на підставі особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів.

СК9. Орієнтування в літературному процесі від давнини до сучасності, здатність аналізувати й інтерпретувати літературні процеси, використовувати фахові знання, уміння й навички в галузі порівняльного літературознавства для аналізу літературного процесу.

СК10. Володіння іноземною мовою на рівні не нижче С1, дотримання сучасних мовних норм іноземної мови, опанування різних видів мовленнєвої діяльності, формування мотиваційного контексту для продуктивного вивчення іноземної мови, утвердження ролі іноземної мови як засобу міжкультурної комунікації, здатність адекватно використовувати мовленнєві одиниці, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі професійної і міжособистісної комунікації, володіння різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних і соціокультурних контекстах.

СК11. Здатність визначати й реалізувати ефективні підходи (методи) у вивченні й викладанні іноземної мови, зарубіжної літератури на підставі вітчизняного й міжнародного досвіду, здатність до розроблення навчально-методичних матеріалів для проведення занять (зокрема в інтерактивному режимі), трансфер сучасних наукових досягнень у практику навчання іноземної мови та зарубіжної літератури.

СК12. Компетентність у ряді викладацьких стратегій і розуміння їхніх теоретичних та практичних основ, здатність створювати умови для переносу лінгвістичних знань і навчального досвіду у вивчення іноземної мови, здатність розвивати мовну увагу, виявляти подібності й відмінності в різних мовах, володіння методиками білінгвального та інтегрованого навчання мови і фахового змісту, основами дидактики багатомовності, методикою паралельного вивчення споріднених мов.

СК13. Здатність до критичного аналізу власної педагогічної діяльності, обмін досвідом професійної діяльності, уміння діагностувати й коригувати власну професійну діяльність, оцінювати педагогічний досвід у галузі викладання іноземної мови та зарубіжної літератури (вітчизняний, закордонний) з метою професійної саморегуляції та свідомого вибору шляхів вирішення проблем у навчально-виховному процесі.

СК14. Вільне володіння українською мовою, демонстрування її ресурсів, стильового багатства, вагомості суспільної ролі в державі.

СК15. Володіння засобами організації мовного матеріалу у зв'язний текст; здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, здатність аналізувати й інтерпретувати мовні процеси, зіставляти інформацію.

СК16. Володіння навичками публічного мовлення, аргументації, ведення дискусії і наукової полеміки; здатність творчо й критично осмислювати філологічну інформацію для вирішення теоретичних і практичних завдань у сфері професійної діяльності, вміння здійснювати науковий пошук (зокрема з допомогою цифрових технологій).

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Демонструвати знання, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, в обсязі, необхідному для розуміння причинно-наслідкових зв'язків у розвитку особистості, суспільства й уміння їх використовувати у професійній

діяльності.

ПРН2. Володіти комунікативною мовленнєвою компетентністю з англійської мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти) на рівні C1, бути здатним вдосконалювати та підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРН3. Визначати сутність процесів навчання й виховання в закладах освіти, їхні психолого-педагогічні основи в загальних поняттях і термінах, що є необхідним для успішної практичної діяльності.

ПРН4. Демонструвати розуміння ролі наукових досліджень у житті суспільства, усвідомлення значення науково-дослідницької складової в педагогічній професії в обсязі, необхідному для організації та проведення власних досліджень і впровадження їхніх результатів у практику.

ПРН5. Володіти різними видами аналізу художнього твору, визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце у літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН6. Демонструвати знання методів формування навичок самостійної роботи й розвитку творчих здібностей і логічного мислення здобувачів в обсязі, необхідному для успішного вивчення фахових дисциплін.

ПРН7. Розробляти, планувати, організовувати власне теоретичне та експериментальне дослідження в професійній діяльності з метою вирішення актуальних проблем системи освіти за спеціальністю та спеціалізаціями.

ПРН8. Демонструвати вміння критично використовувати світоглядні теорії та засвоєні теоретичні знання при розв'язанні соціально-професійних завдань, обирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови технологій навчання.

ПРН9. Організовувати навчальну діяльність здобувачів, керувати нею й оцінювати її результати з метою набуття практичних навичок майбутньої професійної діяльності.

ПРН10. Демонструвати детальні знання спеціально вибраної галузі (відповідно до обраної спеціальності та спеціалізації) шляхом говоріння, читання, вивчення та звітування про зміст важливих праць на обрану тематику.

ПРН11. Знати мовні та літературні норми, соціокультурну ситуацію розвитку англійської мови та зарубіжної літератури, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний і літературний дискурс сучасності.

ПРН12. Володіти методами науково-педагогічних досліджень, навичками проведення діагностичних вимірів з метою їх ефективного використання у вивченні особистостей учасників освітнього процесу з метою створення позитивного психологічного клімату.

ПРН13. Планувати, проектувати, конструювати, організовувати й аналізувати свою педагогічну діяльність на основі засвоєних знань, умінь і навичок із професійно-орієнтованих дисциплін.

ПРН14. Застосовувати сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості освітнього процесу в закладах освіти.

ПРН15. Зрозуміло доносити власні висновки, знання та їхні обґрунтування до осіб, які навчаються, користуючись основними поняттями та термінами професійно-орієнтованих дисциплін з обраної спеціальності та спеціалізації.

ПРН16. Формувати комунікаційну стратегію з суб'єктами взаємодії з дотриманням етичних норм, застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси і потреби інших, використовувати ефективні стратегії спілкування залежно від ситуації.

ПРН17. Виявляти готовність приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів і прогнозування майбутніх наслідків на основі отриманих професійних знань.

ПРН18. Визначати рівень особистісного і професійного розвитку, моделювати траєкторію особистісного самовдосконалення, виявляти здатність до самоорганізації професійної діяльності, застосовувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних практичних задач.

ПРН19. Виявляти відповідальність за розвиток професійного знання і практичних навиків, здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної освітньо-професійної цілі, включаючи ситуації невизначеності вимог і умов.

ПРН20. Виявляти знання про іноземну мову та зарубіжну літературу в контексті глобалізаційних процесів.

ПРН21. Організовувати та коректувати діяльність здобувачів в процесі та за результатами проходження виробничої практики.

ПРН22. Здатність до самостійного та автономного навчання упродовж життя, розвиток мотивів самоактуалізації у сфері професійної діяльності, уміння застосовувати творчі здібності, які характеризують готовність до створення принципово нових ідей.

2. Структура та зміст атестаційного іспиту

Іспит включає завдання як з практичних, так і з теоретичних аспектів іноземних мов, що вивчалися, з методики навчання іноземної мови в закладах освіти, а також питання з зарубіжної літератури. Час, що надається студенту для підготовки до відповіді – 1 година.

Структура екзаменаційного білету складається з п'яти питань, що дозволяє виявити та оцінити знання студентів з дисциплін:

- перше питання – з «Практичного курсу німецької мови»;
- друге питання – з курсу «Історія зарубіжної літератури»;
- третє питання – з курсу «Методика навчання іноземної мови у закладах освіти»;
- четверте питання – з «Практичного курсу англійської мови»/«Практичного курсу польської мови» (згідно обраних здобувачами освітніх компонентів для присвоєння додаткової кваліфікації). Якщо здобувачем освіти не було обрано пакету дисциплін для присвоєння додаткової кваліфікації, давати відповідь на четверте питання не потрібно.

- п'яте питання – із «Загальнотеоретичного курсу англійської мови»/«Загальнотеоретичного курсу польської мови» (згідно обраних здобувачами освітніх компонентів для присвоєння додаткової кваліфікації). Якщо здобувачем освіти не було обрано пакету дисциплін для присвоєння додаткової кваліфікації, давати відповідь на четверте та п'яте питання не потрібно.

Усього 20 білетів.

Питання до атестації складено на основі діючих робочих програм з освітніх компонентів «Практичний курс німецької мови», «Історія зарубіжної літератури», «Методика навчання іноземної мови у закладах освіти», «Практичний курс англійської мови»/«Практичний курс польської мови», «Загальнотеоретичний курс англійської мови»/«Загальнотеоретичний курс польської мови».

3.1. Перше завдання: усне повідомлення та бесіда з екзаменаторами на запропоновану тему німецькою мовою.

Орієнтовна проблематика усних повідомлень:

1. Deutschlandreise planen
2. Wenn jemand eine Reise tut, so kann er was erzählen.
3. Deutschland: Land und Leute.
4. Kuriose Erfindungen, die die Welt veränderten.
5. Gesund durch Sport. Warum ist Sport wichtig für die Gesundheit?
6. Umweltprobleme und die Belastung für den Menschen
7. Hochzeit in Deutschland
8. Schule und Ausbildung in Deutschland
9. Städte in Deutschland
10. Hochschulen und Universitäten in Deutschland.
11. Ratschläge zum Reisen und Reiseziele.
12. Europa und die Deutschen
13. Arbeit und Studium.
14. Besondere Tätigkeiten und Hobbys.
15. Zeit und Tätigkeit. Freizeit.
16. In der Stadt oder auf dem Land
17. Mein Lehrerberuf. Warum haben Sie sich für diesen Beruf entschieden?
18. Im Arbeitsalltag
19. Technik und Trends
20. Geräte und Produkte im Alltag

3.2. Друге завдання: доповідь здобувача та обговорення з екзаменаторами питання з курсу «Історія зарубіжної літератури».

Перелік питань:

1. Етапи становлення давньогрецького епосу.

2. Еллінська лірика. Елінська драма та трагедія як колиска жанру драми та трагедії в літературі
3. Давньоримська література. Римська лірика
4. Кельтський епос. Германський епос. Англосаксонська епічна поема «Беовульф».
5. Творчість Франческо Петрарки і Джованні Боккаччо.
6. Відродження у Франції, Іспанії та Португалії. Життєвий і творчий шлях Франсуа Рабле. Роман «Гаргантюа і Пантагрюель» Франсуа Рабле. Мігель де Сервантес. «Дон Кіхот» М. де Сервантеса як канонічний текст іспанської та світової літератури; його національно-історична та жанрова специфіка.
7. Творчість Джеффри Чосера. Англійський утопічний роман. Біографія В. Шекспіра. Періодизація та класифікація його творів. Сонети як сюжетний цикл.
8. Провідні літературні напрями XVII століття. Творчість Лопе де Веги.
9. Класицизм. Естетичні вимоги класицизму. Творчість П'єра Корнеля. Творчість Жана Расіна. Творчість Мольєра.
10. Просвітництво в Англії. Творчість Данієля Дефо. Роман «Робінзон Крузо». Творчість Джонатана Свіфта. Особливості роману «Мандри Гуллівера».
11. Просвітництво у Франції. Творчість Вольтера. Творчість Дені Дідро. Творчість Жан-Жака Руссо.
12. Просвітництво у Німеччині. Творчість Йоганна Крістофа Фрідріха Шиллера. Творчість Йоганна Вольфганга фон Гете. Роман «Страждання молодого Вертера». Трагедія «Фауст».
13. Французький реалізм XIX ст.
14. Творчість Ч. Діккенса. Вікторіанський реалізм.
15. Натуралізм у французькій літературі.
16. Зародження модернізму в європейських літературах наприкінці XIX ст.
17. Естетичні програми і творчі пошуки модерністів в літературі перших десятиліть I-ї половини XX ст.
18. Європейські літератури у часі світових воєн.
19. Постмодернізм у європейських літературах XX ст.
20. Новітні літературні напрями і тенденції початку XXI ст.

3.3. Третє завдання: відповідь на питання з курсу «Методика навчання іноземної мови у закладах освіти» :

1. Цілі і зміст навчання іноземних мов. Принципи навчання. Методи навчання. Засоби навчання іноземних мов.

2. Проблема підручника і навчально-методичного комплексу з іноземної мови. Підручник як засіб формування іншомовної комунікативної компетентності.
3. Система вправ для формування навичок та вмінь мовлення. Типи вправ для навчання іноземних мов. Класифікація вправ.
4. Формування мовної лексичної, фонетичної, граматичної компетентностей.
5. Формування мовленнєвої компетентності в аудіюванні, говорінні читанні та у письмі.
6. Формування лінгвосоціокультурної компетентності та навчально-стратегічної компетентності.
7. Загальна характеристика процесу навчання іноземних мов на сучасному етапі. Особливості навчання іноземних мов на старшому етапі навчання.
8. Практичне заняття як основна форма навчально-виховного процесу з іноземної мови. Планування навчального процесу з іноземної мови у закладах освіти.
9. Шляхи інтенсифікації навчального процесу з іноземної мови.
10. Самостійна позааудиторна робота з іноземної мови в ЗФПО та ЗВО.
11. Сучасні вимоги до кваліфікації вчителя іноземної мови.
12. Удосконалення змісту ОК в контексті методики їх викладання.
13. Методика підготовки та проведення лекції як форми організації освітнього процесу у ЗВО.
14. Методика та проведення семінарських та практичних занять.
15. Сучасний урок іноземної мови. Педагогічна майстерність викладача іноземної мови.
16. Використання методу проєктів у закладах освіти.
17. Інноваційні освітні методики та технології навчання іноземної мови.
18. Методика організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти.
19. Види контролю оцінювання знань, умінь і навичок у навчальному процесі в ЗВО.
20. Використання освітніх платформ під час дистанційної та змішаної форм навчання.

3.4. Четверте завдання: усне повідомлення та бесіда з екзаменаторами на запропоновану тему англійською/польською мовою (згідно обраних здобувачами освітніх компонентів для присвоєння додаткової кваліфікації). Якщо здобувачем освіти не було обрано пакету дисциплін для присвоєння додаткової кваліфікації, давати відповідь на четверте питання не потрібно.

Перелік питань з «Практичного курсу англійської мови:

1. “Time is more valuable than money. You can get more money, but you cannot get more time” – Jim Rohn (Do your best. How to use your time most productively).
2. “A river cuts through rock not because of its power but because of its persistence.” (Finding the most productive way of studying).
3. What ways of learning a language are the best?
4. A cooking distraction. The worst/best exam experience.
5. What is more important for success: Hard work or mental mindset?
6. Each of us goes through life with two main selves. Our two selves. The inner game (by Timothy Gallwey).
7. “Nothing is impossible ...”. What motivates you best?
8. Buying time. Memorization of facts and figures is useless for the “Google generation”.
9. Success in college – success for life.

10. Feels good. What does your body language say about you?
11. Emotions. Do you ever fake emotions?
12. Put on a brave face! Or ...should we?
13. A good laugh is a mighty good thing! Social benefits of laughter.
14. Importance of sounds in our life. Stress busters.
15. Candoco definitely can do!
16. The Creative Urge. What's in a word? Pretty words (by Elinor Morton Wylie).
17. There is a trend towards "crossover" films and books.
18. Sustainable fashion. The many aspects of creativity. The second life of the Second-hand Clothes.
19. Follow the crowd? Rebel, rebel! Why do we follow the crowd?
20. Should we dress to stand out or blend in?

Перелік питань з «Практичного курсу польської мови:

1. Telefonowanie — wyrażenia i zwroty.
2. Teksty publicystyczne: Halo, tu Internet.
3. Zmysłowa sieć.
4. Czas nowy: sieć, komputer, człowiek.
5. Dyskusja — wyrażenia i zwroty.
6. Czy Warszawa da się lubić?
7. Religia dla wątpiącego i szukającego.
8. Patriotyzm: sztandarowi cześć!
9. Z widokiem na żywe obrazy Jana Matejki.
10. Wywiad — wyrażenia i zwroty.
11. Gdzie nie wstyd być Polakiem?
12. Zgadnij, skąd jestem?
13. Poprawność polityczna: po rączkach nie całuję.
14. Prośba — wyrażenia i zwroty.
15. Prowokacja: czy kobiety są gorszymi kierowcami?
16. Sportowiec i jego sport
17. Reklama — wyrażenia i zwroty.
18. Punkt widzenia na wakacyjną mapę zdrowia.
19. Spacerkiem po ruderach
20. Zioła w ogrodzie

3.5. Пр'яте завдання: відповідь на питання з курсу «Загальнотеоретичний курс польської мови»/«Загальнотеоретичний курс англійської мови». Якщо здобувачем освіти не було обрано пакету дисциплін для присвоєння додаткової кваліфікації, давати відповідь на четверте питання не потрібно.

Перелік питань з курсу «Загальнотеоретичний курс англійської мови»:

1. English as a Germanic language and classification of Germanic languages alongside with their characteristics..
2. Conversion as a means of word-formation and some minor types of word building.
3. Periods of the history of the English language and historic background and (the Roman Conquest, the Anglo-Saxon Conquest, the Danish raids on Britain).
4. The problem of meaning (causes and changes in meaning) in the context of semantic structure of the word.

5. The vocabulary of Anglo-Saxon and the various dialects of Old English mentioned in manuscripts.
6. Homonyms, polysemes and semantic relationships between words.
7. Grammatical system of Old English and its vocabulary.
8. The notion of grammar and the types of grammar books within the frames of periods in the history of English grammar.
9. Old English alphabet and phonetic system in comparison with Modern English.
10. Theories of grammar and N. Chomsky's transformational-generative grammar.
11. Characterize the historic events of the Middle English period (Normandy and the Normans, Norman Invasion, and changes in the life of Anglo-Saxons during the Norman reign).
12. R. Jackendoff's mental grammar and R. W. Langacker's cognitive grammar.
13. Linguistic situation in England after the Norman Conquest and the re-establishment of English evident in Middle English phonetic and orthographic changes.
14. Functional stylistics, functional styles, and paradigm of stylistic devices.
15. Grammatical system of Middle English (Morphology and Syntax) and Middle English Vocabulary.
16. Stylistic differentiation of the vocabulary and stylistic figures of antonomasia, allusion, ellipses, and euphemisms.
17. Etymological structure of English word-stock (borrowings from Latin, French and other languages).
18. Dialects of English on the British Isles.
19. Morphological structure of English words and main Ways of word-formation (classification of suffixes, prefixes, and compound words).
20. American English and other varieties of English throughout the world.

Перелік питань з курсу «Загальнотеоретичний курс польської мови»:

1. System wokaliczny polszczyzny.
2. Ewolucja jerów w polszczyźnie.
3. Przeglós polski (istota procesu, chronologia, konsekwencje, odstępstwa od przegłosu).
4. Przeglós polski a przegłos prasłowiański i apofonia praindoeuropejska.
5. Akcent i iloczias w dawnej polszczyźnie (zmiany akcentu, pochodzenie samogłosek długich w języku polskim).
6. Zanik ilocziasu i powstanie samogłosek ścieśnionych.
7. Rozwój samogłosek nosowych
8. System konsonantyczny polszczyzny – jego prasłowiańska podstawa rozwojowa.
9. Palatalizacje prasłowiańskie.
10. Palatalizacje polskie - fonologizacja miękkości i nowe polskie fonemy spółgłoskowe.
11. Dyspalatalizacje spółgłosek w języku polskim.
12. Pozostałe zmiany w systemie konsonantycznym: m.in. pochodzenie spółgłoski f, asymilacje i dysymilacje w grupach spółgłoskowych.
13. Główne tendencje rozwojowe polskiego systemu fonetycznego. Analiza fragmentów tekstów staropolskich.
14. Wprowadzenie do polskiej fleksji historycznej. Podstawa rozwojowa fleksji polskiej.
- Prasłowiański podział na deklinacje rzeczowników.
15. Deklinacja rzeczowników rodzaju męskiego w liczbie pojedynczej i mnogiej.

16. Deklinacja rzeczowników rodzaju żeńskiego – jej zmiany na gruncie polskim.
17. Odmiana zaimków osobowych i rodzajowych.
18. Prosta i złożona odmiana przymiotników.
19. Prasłowiański a polski podział na koniugacje – odmiana czasowników w czasie teraźniejszym.
20. Czasy przeszłe w historii polszczyzny: czasy proste (imperfecum i aoryst) i złożone (czas przeszły złożony i czas zaprzeszyły). Ewolucja czasu przeszłego.

4. Критерії оцінювання відповідей студентів

4.1. Усне повідомлення та бесіда з екзаменаторами на запроповану тему німецькою мовою

Усне повідомлення на запроповану проблематику передбачає контроль набутої лінгвістичної компетенції студента-випускника, змістовність, ґрунтовність повідомлення, форма його презентації, а також визначення рівня сформованості вмінь та навичок мовленнєвої комунікації в межах навчальної програми.

«Відмінно» виставляється за:

- повне розкриття теми;
- змістовне та логічне викладення матеріалу;
- оптимальне використання лексичного мінімуму;
- чітке дотримання норм вимови та інтонаційного оформлення мовлення;

Допускається до 4-х незначних помилок лексичного, граматичного, фонетичного або стилістичного характеру.

«Добре» виставляється за:

- повне розкриття теми;
- змістовне та логічне викладення матеріалу;
- вміле використання лексичного мінімуму;
- незначні порушення норм вимови та інтонаційного оформлення мовлення.

Допускається 5-8 помилок лексичного, граматичного, фонетичного або стилістичного характеру.

«Задовільно» виставляється за:

- неповне розкриття теми;
- часткове порушення змісту і логіки викладення матеріалу;
- недостатнє використання лексичного мінімуму.

Допускається не більше 12 помилок лексичного, граматичного або стилістичного характеру.

«Незадовільно» виставляється за:

- неадекватне розкриття теми;
- відсутність логіки викладення матеріалу;
- неволодіння лексичним мінімумом.

Наявність 13 та більше помилок лексичного, граматичного фонетичного або стилістичного характеру.

4.2. Доповідь здобувача та обговорення з екзаменаторами питання з курсу «Історія зарубіжної літератури».

«відмінно»

- повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами;
- все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах;
- правильні вичерпні відповіді на додаткові питання, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння матеріалу.

«добре»

- здобувач дає правильний, повний виклад змісту, але на додаткові контрольні питання, які ставить екзаменатор для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег;
- при правильному і в цілому зв'язному викладі матеріалу, здобувач припускає у відповіді неточності, які виправляє сам або при першому зауваженні екзаменатора;
- недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання.

«задовільно»

- здобувач виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки;
- відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі;
- не в змозі без допомоги вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається;
- допускає грубі помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача;

- здобувач виявляє незнання більшої частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її;
- викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно.

«незадовільно»

- здобувач припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них екзаменатора;
- виявляє повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього;
- повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.

4.3. Відповідь на питання з курсу «Методика навчання іноземної мови у закладах освіти».

«відмінно»

- повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами;
- все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах;
- правильні вичерпні відповіді на додаткові питання, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу.

«добре»

- студент дає правильний, повний виклад змісту, але на додаткові контрольні питання, які ставить екзаменатор для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег;
- при правильному і в цілому зв'язному викладі матеріалу, студент припускає у відповіді неточності, які виправляє сам або при першому зауваженні екзаменатора;
- недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання.

«задовільно»

- студент виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки;
- відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі;
- не в змозі без допомоги вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається;

- допускає грубі помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача;
- здобувач виявляє незнання більшої частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її;
- викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно.

«незадовільно»

- здобувач припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них екзаменатора;
- виявляє повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього;
- повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.

4.4. Усне повідомлення та бесіда з екзаменаторами на запропоновану тему англійською/польською мовою.

Усне повідомлення на запропоновану проблематику передбачає контроль набутої лінгвістичної компетенції студента-випускника, змістовність, ґрунтовність повідомлення, форма його презентації, а також визначення рівня сформованості вмінь та навичок мовленнєвої комунікації в межах навчальної програми.

«Відмінно» виставляється за:

- повне розкриття теми;
- змістовне та логічне викладення матеріалу;
- оптимальне використання лексичного мінімуму;
- чітке дотримання норм вимови та інтонаційного оформлення мовлення;

Допускається до 4-х незначних помилок лексичного, граматичного, фонетичного або стилістичного характеру.

«Добре» виставляється за:

- повне розкриття теми;
- змістовне та логічне викладення матеріалу;
- вміле використання лексичного мінімуму;
- незначні порушення норм вимови та інтонаційного оформлення мовлення.

Допускається 5-8 помилок лексичного, граматичного, фонетичного або стилістичного характеру.

«Задовільно» виставляється за:

- неповне розкриття теми;
- часткове порушення змісту і логіки викладення матеріалу;
- недостатнє використання лексичного мінімуму.

Допускається не більше 12 помилок лексичного, граматичного або стилістичного характеру.

«Незадовільно» виставляється за:

- неадекватне розкриття теми;
- відсутність логіки викладення матеріалу;
- неволодіння лексичним мінімумом.

Наявність 13 та більше помилок лексичного, граматичного фонетичного або стилістичного характеру.

4.5. Відповідь на питання з курсу «Загальнотеоретичний курс англійської мови» / «Загальнотеоретичний курс польської мови»

Оцінка «**відмінно**» – 5 – виставляється, якщо студент точно і повно відповів на запитання білета, чітко і логічно відповів на поставлені екзаменаторами запитання, вільно володіє науковою термінологією, наводить приклади з допоміжної літератури та власної практики.

Оцінка «**добре**» – 4 бали – ставиться у випадку, коли при відповіді студент допустив деякі неточності чи залишилась нерозкритою частина білета (до 15%) за умови, що принципові моменти запитань були розкриті правильно, незначні помилки усуваються самим студентом, коли на помилки вказує екзаменатор.

Оцінка «**задовільно**» – 3 бали – виставляється за наявність у відповіді декількох суттєвих неточностей, нечіткість відповіді, коли 30-50% змісту питання залишається нерозкритою, допущені помилки і порушена логіка викладу, що вплинуло на результат та правильність висновків. Відповідь не аргументована прикладами, посиланнями на джерела. Студент відчуває труднощі при встановленні зв'язку між питаннями білету та його практичним виконанням. На додаткові запитання екзаменатора відповідає теж в межах 45-50%.

Оцінка «**незадовільно**» – 2 бали – виставляється, якщо студент не засвоїв матеріал у межах програм навчальних дисциплін (менше 50%), не дає конкретної відповіді на питання білету, не наводить прикладів, не ознайомлений з літературою з дисципліни, не здатний висвітлити поставлене питання. На додаткові та навідні

запитання екзаменатора студент часто не знає правильної відповіді. Не володіє базовими категоріями та основними теоретичними поняттями з дисципліни.

4.6. Підсумкова оцінка за іспит

Підсумкова оцінка студента на атестаційному іспиті є середнім арифметичним значенням за результатами оцінювання всіх завдань кожним екзаменатором (подано у табл.)

Складовими комплексного оцінювання студента є:

- оцінка за усне повідомлення та бесіду з екзаменаторами на запропоновану тему англійською мовою;
- оцінка за доповідь здобувача та обговорення з екзаменаторами питання з курсу «Історія зарубіжної літератури»;
- оцінка за відповідь на питання з курсу «Методика навчання іноземної мови у закладах освіти»;
- оцінка за усне повідомлення та бесіду з екзаменаторами на запропоновану тему німецькою/польською мовою (згідно обраних здобувачами освітніх компонентів для присвоєння додаткової кваліфікації).
- оцінка за відповідь на питання з курсу «Загальнотеоретичний курс польської мови»/«Загальнотеоретичний курс німецької мови» (згідно обраних здобувачами освітніх компонентів для присвоєння додаткової кваліфікації).

Підсумкова оцінка за іспит за національною шкалою	Складові підсумкові оцінки за іспит	Оцінка за шкалою ESTS
5	5/5/5/5/5 5/4/5/5/5 5/5/4/5/5 5/5/5/4/5 5/5/5/5/4	A
4	5/4/4/4/4 4/5/4/5/4 4/4/5/5/4 4/4/4/5/5/	B

	5/4/5/4/4	
	4/4/4/4/4 4/3/4/4/4 5/3/3/4/4	C
3	5/3/3/3/4 4/4/3/3/3	D
	3/3/3/3/3 3/3/4/3/3	E
2	3/2/2/3/2 2/3/2/2/2	FX
	2/2/2/2/2	F

5. Список рекомендованих джерел для підготовки до екзамену

1. Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.А. та ін. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: курс лекцій: [навч.-метод. посібник для студ. мовних спец. осв.-кваліф. рівня «магістр»]. за ред. Ніколаєвої С.Ю. Київ: Ленвіт, 2010. 332 с
2. Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. лінгв. ун-тів і фак. ін. мов вищ. навч. Закладів. підзагальн. ред. С.Ю.Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
3. Бігич О.Б. Практикум з методики викладання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: навч. Посібник. Київ, 2016. 402.
4. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. Київ: Наука, 2001. 441 с.
5. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XVII-XVIII ст. : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 399 с
6. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX ст. : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 345 с.
7. Давиденко Г.Й. Історія західноєвропейської літератури раннього та зрілого Середньовіччя. Суми : Університетська книга, 2006. 261 с.
8. Давиденко Г.Й., Акуленко В.Л. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 248 с.
9. Давиденко Г.Й., Величко М.О. Історія зарубіжної літератури XVII-XVIII ст. 2-ге

- видання. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 292 с.
10. Література західноєвропейського середньовіччя. Навчальний посібник. Висоцька Н.О. (ред.). Вінниця: Нова книга, 2003. 464 с.
  11. Ніколаєва С. Ю. Сучасні технології начання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах Київ, 2015. 444 с.
  12. Осова О. О. Теоретико-методичні засади реалізації інноваційних технологій навчання іноземних мов у вищих педагогічних навчальних закладах: монографія. Харків, 2017. 348 с
  13. Слюсаренко О.Ф. Польська мова: Підручник. Чернівці, 2009
  14. Borawski S. Wprowadzenie do historii języka polskiego. Wydawnictwo Naukowe PWN, 2002. 220 s.
  15. Helena Matera. Czasownik niejedno ma imię I niejedną odmianę. – Fundacja Pomocy Szkołom Polskim na Wschdzie im. Tadeusza Goniewicza. – Lublin, 2001. 167 s.
  16. Helena Matera. Od Mianowkina do Wołacza. Fundacja Pomocy Szkołom Polskim na Wschdzie im. Tadeusza Goniewicza. Lublin, 2001. 156 s.
  17. Hinka B. I. Lexikologie der deutschen Sprache (Vorlesungen und Seminare). Ternopil: TNPU, 2008. 220 S.
  18. Klemensiewicz Z. Historia języka polskiego. Wydawnictwo Naukowe PWN, 2023. 830 s.
  19. Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne. Wydawnictwo Naukowe PWN, 2018. 320 s.
  20. Linda Edwards, Rachael Roberts, Rod Fricker. High Note 5. Student's Book (and e-Book). Pearson Practice English App : Pearson Education Limited, 2020. 190 p.
  21. Linda Edwards, Rachael Roberts. High Note 5. Work Book (and e-Book). Pearson Practice English App : Pearson Education Limited, 2020. 128 p.
  22. Małgorzata Pasięka. Języl polski dla cudzoziemców. *Ćwiczenia dla początkujących*. Wydawnictwo Uniwersztetu Wrocławskiego. Wrocław, 2001. S. 194-199.
  23. Anne Buscha, Susanne Raven, Szilvia Szita Erkundungen Deutsch als Fremdsprache C1: Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch. Leipzig: Schubert-Verlag, 2023. 272 S
  24. Weinrich H. Duden. Textgrammatik der deutschen Sprache. Mannheim, 2002. 819 s.
  25. Willkop Eva-Maria. Claudia Wiemer. Auf neuen Wegen. Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe und Oberstufe. Ismaning : Max Hueber Verlag, 2003. 280 s.

